

Nr 30.

Av herr **Edberg**, om beredande av rätt för valnämnd att vidtaga viss anordning till förebyggande av trängsel bland valdeltagarna.

Många gånger har påtalats, att ej väljarkåren allmänna deltagare vid politiska och kommunala val. De s. k. valskolkarna ha starkt klandrats och det har t. o. m. ifrågasatts lagbestämmelser om röstplikt för att få folket att delta i valen.

Det är klart, att olika omständigheter härvidlag spela in, såsom långa avstånd, svår väderlek m. m., men en viktig orsak torde även vara de otillfredsställande förhållanden, varunder valen försiggå, med olidlig trängsel o. s. v. De flesta torde ha ganska ledsamma erfarenheter av hur det går till vid valurnorna. Att gamla och svaga personer svimma händer ofta. Yngre personer sätta en ära i att tränga sig fram i kön, och trots polismyndigheternas uppmärksamhet kan ej trängsel undvikas, åtminstone i de större valdistrikten. Att under sådana förhållanden mången drar sig för att ställa sig i kö för att få avlämna sin röstsedel är ej så mycket att undra på.

Valnämnderna göra vanligen allt vad som kan göras för att underlätta röstningen, men deras ansträngningar äro ej sällan otillräckliga. Det finns endast ett sätt att borteliminera trängseln vid valtillfällena, och det är att utlämna nummer till deltagarna. Sedan valdeltagaren fått sitt nummer, kan han i lugn och ro invänta sin tur, utan att behöva trängas i någon kö.

Denna metod, som slagit synnerligen väl ut, praktiseras redan i en del fall, men valnämndernas ordförande äro ej på det klara med om anordningen är lagenlig. Sålunda har hänt att den ena valnämndsordföranden i en kommun tillämpat nummerutdelningen medan den andra icke vågat, då han icke velat riskera valets överklagande.

Tydliga bestämmelser borde införas i vallagen om rätt för valnämnden att förebygga trängsel vid valtillfällena genom utlämnandet av nummer, berättigande till röstning i den ordning deltagarna anlät till vallokalen. Med stöd av det anförda får jag därför hemställa,

att riksdagen ville för sin del besluta införandet i vallagen av bestämmelse om rätt för valnämnd att till förebyggande av trängsel anordna nummerutdelning till valdeltagarna;

samt att utskottet måtte utforma de lagtextändringar, som kunna befinnas erforderliga.

Stockholm den 19 januari 1931.

P. J. Edberg.
